

Financiële Terugblik 2019

Gehanteerde definities

NPO (Nederlandse Publieke Omroep)

Het geheel van bestuur en omroepen van de landelijke publieke omroep; omroepverenigingen, taakomroepen én NPO-organisatie.

Omroepen

Alle landelijke publieke omroepen; de omroepverenigingen en taakomroepen.

NPO-organisatie

Het bestuursorgaan van de NPO; de Stichting Nederlandse Publieke Omroep.

CoBO

Co-productiefonds Binnenlandse Omroep

BVN

Beste van Vlaanderen en Nederland

SOM

Stichting Omroep Muziek

Inhoud

1. Algemene toelichting	3
2. Pro forma exploitatie NPO	5
2.1 Vergoedingen OCW en compensatiebudget AMr	6
2.2 Omroepbrede Middelen (OBM)	6
2.3 Inzet overgedragen Reserve media-aanbod	7
2.4 Inzet niet bestede middelen 2018	7
2.5 Programmagebonden eigen bijdragen	7
2.6 Overige inkomsten neven- en verenigingsactiviteiten	7
2.7 Overige inkomsten NPO-organisatie	8
2.8 Exploitatieresultaat	8
3. Verantwoording onafhankelijk product	9
4. FTE ultimo en gemiddeld	11
5. Programmakosten per domein per platform	12
6. Pro forma balans NPO	14
6.1 Financiële vaste activa	15
6.2 Vlottende activa	15
6.3 Vorderingen	16
6.4 Liquide middelen	16
6.5 Eigen vermogen	17
6.6 Langlopende schulden en kortlopende schulden	19
Bijlagen	20
Bijlage 1: Pro forma exploitatieoverzicht NPO	21
Bijlage 2: Indeling clusters nevenactiviteiten	23
Bijlage 3: Indeling CCC-codes naar domein	24

1. Algemene toelichting

Foto: ANP

Richtlijnen

Met deze Financiële Terugblik legt de NPO-organisatie voor de landelijke publieke omroep als geheel verantwoording af over de gemaakte kosten in vergelijking met de bij OCW ingediende Begroting. Hiervoor zijn de richtlijnen gevolgd van Model IV (Exploitatierkening volgens categoriale indeling), dat is opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen en de NPO 2016 (hierna HFV). Daarnaast wordt van de NPO-organisatie verwacht dat zij volgens artikel 2.171 lid 3 MW vóór 1 juli opmerkingen over de jaarrekeningen van de omroepen naar het Commissariaat voor de Media stuurt. Daarom zijn naast de exploitatierkening ook de volgende zaken in deze Financiële Terugblik opgenomen:

- Samengevoegde balans 2019 -2018;
- Programmakosten per domein en platform;
- Realisatie garantiebudget;
- Percentage onafhankelijk product en
- Realisatie 10%-reservenorm (artikel 2.174, lid 2 MW).

Alle in deze Financiële Terugblik opgenomen overzichten zijn pro forma en gebaseerd op de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie. De bepalingen en inrichtingseisen zoals vastgelegd in BW2 Titel 9, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving en de beleidsregels WNT zijn op deze jaarrekeningen van toepassing. Nadere regels over de inhoud en de inrichting zijn gesteld in het HFV. Alle financiële transacties voortkomend uit de bedrijfsactiviteiten zijn door de externe accountant van de betreffende omroep of NPO-organisatie getoetst

op basis van de richtlijnen zoals opgenomen in de Mediawet, het HFV en de verder van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Grondslagen

Alle in dit rapport opgenomen financiële overzichten kunnen niet worden geïnterpreteerd als een geconsolideerde financiële verantwoording met uniform opgestelde grondslagen. Tussen de omroepen en de NPO-organisatie is namelijk op bestuurlijk, organisatorisch en fiscaal terrein geen sprake van een juridische entiteit. Daarnaast is de resultaatbepaling niet uniform opgesteld doordat waardeeringsgrondslagen op verschillende manieren kunnen zijn toegepast. Voor een goed begrip van de, door de individuele omroepen en de NPO-organisatie, gehanteerde waardeeringsgrondslagen wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen.

Balans

De op pagina 14 gepresenteerde balans (model I uit het HFV) is tot stand gekomen door de individuele balansen uit de jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie bij elkaar op te tellen. Als vergelijkend cijfer is de balans 2018 gepresenteerd, zoals opgenomen in de Financiële Terugblik 2018. Uitgezonderd hierop zijn de rekening-courant posities tussen NPO-organisatie en omroepen, welke zichtbaar waren in de vorderingen en kortlopende schulden. Deze zijn geëlimineerd. Dit is op zowel 2018 als 2019 van toepassing.

Exploitatie

Voor de opstelling van het exploitatieoverzicht op pagina 21 en 22 (model IV uit het HFV) zijn voor de kolommen Radio t/m Organisatiekosten de jaarrekeningen van de omroepen bij elkaar opgeteld. Voor een transparantere verantwoording zijn de baten media-aanbod gesplitst naar de componenten vergoedingen OCW, omroepbrede middelen (OBM) en inzet overgedragen reserve media-aanbod (ORMA). Voor omroepen is het (nog) niet verplicht om deze aparte componenten in hun jaarrekening te benoemen; deze uitsplitsing is gebaseerd op de jaarlijkse afstemming tussen omroepen en NPO-organisatie. De totale baten media-aanbod worden wel in de jaarrekening vermeld en sluiten aan met het in dit rapport opgenomen subtotaal media-aanbod.

Dit geldt ook voor de apart gepresenteerde componenten binnen de programmagebonden eigen bijdragen. Binnen de programmagebonden eigen bijdragen is onderscheid gemaakt tussen bijdragen die verstrekt worden vanuit het NPO-fonds en vanuit overige instellingen. Ook hier sluit het subtotaal aan met de in de jaarrekeningen opgenomen totaalbedragen.

De kolommen NPO-organisatie en BVN/CoBO representeren de jaarrekening van NPO-organisatie.

Om de jaarrekening van NPO-organisatie vergelijkbaar te maken met de jaarrekeningen van de omroepen is de post 'verstrekkingen zendgemachtigden' geëlimineerd naar de financieringsbronnen waar deze uit opgebouwd is, met uitzondering van de mutatie overlopende passiva en de inzet ORMA. Daarnaast zijn de vanuit het NPO-fonds verstrekte bijdragen verplaatst naar de programmagebonden eigen bijdragen NPO-fonds. Deze aanpassing is gedaan om de jaarrekeningen op elkaar aan te laten sluiten. Het HFV schrijft namelijk voor dat omroepen die vanuit het NPO-fonds middelen ontvangen, dit in de verantwoording opnemen als programmagebonden eigen bijdragen.

De via NPO-organisatie verstrekte middelen aan BVN en CoBO zijn in een aparte kolom opgenomen. De jaarrekeningen van deze organisaties en die van de SOM vormen, zoals vermeld in het HFV, geen onderdeel van deze Financiële Terugblik.

Programmamakosten per domein per platform

De tabellen van de programmamakosten per domein per platform (pagina 12 en 13) zijn tot stand gekomen door de individuele jaarrekeningen bij elkaar op te tellen.

Realisatie garantiebudget

De hoogte van het garantiebudget is wettelijk bepaald op basis van artikel 2.150 in samenhang met artikel 2.149 van de Mediawet. Voor omroepverenigingen bedraagt het garantiebudget 50% van het 100% fictieve budget en voor de taak-omroepen 70% van het 100% fictieve garantiebudget. Het restant van het budget wordt ingezet ter versterking van het media-aanbod.

Percentage onafhankelijk product

In hoofdstuk 3 wordt uitgelegd hoe het percentage bestedingen onafhankelijk product wordt berekend. Omroepen verantwoorden in hun jaarrekening de lasten onafhankelijk product overeenkomstig artikel 2.120 van de Mediawet en artikel 4 van de beleidsregels programmaquota van het CvdM.

Het programmabudget wordt bepaald overeenkomstig artikel 2.116 en 2.121 van de Mediawet, en de instructiebrief van het CvdM van datum 29 september 2011, "Verantwoording lasten onafhankelijke producties vanaf 2011". De minimale bestedingsverplichting staat in artikel 14b van het Mediabesluit 2008 is bedraagt 16,5%.

Realisatie 10%-reservenorm

De totale omvang van de gereserveerde gelden mag volgens artikel 2.174, lid 2 van de Mediawet niet hoger zijn dan 10% van de uitgaven. Hiervan uitgezonderd zijn de uitgaven aan verenigingsactiviteiten. De reserves van NPO-organisatie zijn onderdeel van deze berekening en van deze zogenoemde 10%-reservenorm.

2. Pro forma exploitatie NPO

Foto: Willem-Jan de Bruin

Zoals aangegeven in de inleiding, dient de NPO-organisatie volgens het HFV voor het geheel van de landelijke publieke omroep verantwoording af te leggen over de gerealiseerde kosten. Dit moet gebeuren volgens Model IV (exploitatierkening volgens categoriale indeling), waarbij de gerealiseerde kosten worden vergeleken met de bij OCW ingediende Begroting.

Conform artikel 2.147 van de Mediawet, bevat de NPO-brede Begroting de financiële middelen die voor het volgende kalenderjaar nodig zijn om de voornemens met betrekking tot de landelijke publieke mediadienst te verwezenlijken. De focus ligt daarbij op de totale beschikbare middelen. In bijlage 1 wordt de categoriale exploitatierkening volgens Model IV voor het geheel van de landelijke publieke omroep weergegeven.

Na de ingediende begroting voor 2019, die uitging van een budgetkorting van € 62 miljoen, heeft de NPO, op basis van een aangenomen motie naar aanleiding van een plan van aanpak, een compensatie van € 40 miljoen ontvangen. De begroting 2019 is hierop aangepast en de compensatie is in de vergelijkende cijfers bij de ingediende begroting 2020¹ verwerkt. Daarnaast was in de begroting de dienst NPO Start Plus in de baten kostenneutraal opgenomen. Voor vergelijkingsdoeleinden met de realisatie is dit aangepast.

Pro forma exploitatieoverzicht

(x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2019	Afwijking Begroting
Baten			
Vergoedingen OCW	740.881	740.156	0,1%
Compensatiebudget AMr (Plan van Aanpak)	40.000	40.000	0,0%
Omroepbrede middelen (incl. NPO-fonds)	45.895	42.197	8,8%
Inzet overgedragen Reserve media-aanbod	2.264	4.000	-43,4%
Inzet beschikbaar gestelde middelen 2018	14.736	13.000	13,4%
Programma gebonden eigen bijdragen	15.670	12.000	30,6%
Overige inkomsten neven- en verenigings-activiteiten	28.744	30.000	-4,2%
Overige inkomsten NPO-organisatie	11.907	11.839	0,6%
Totaal baten	900.097	893.192	0,8%
Totaal lasten	902.072	914.619	-1,4%
Bedrijfsresultaat	-1.975	-21.427	-90,8%

¹ Zie [Begroting 2020](#), pagina 13

2.1 Vergoedingen OCW en compensatiebudget AMr

In de ingediende begroting van 2019 werd rekening gehouden met een budgetkorting van € 62 miljoen. Bij de behandeling van de begroting in de Tweede Kamer is op basis van een plan van aanpak een motie aangenomen, waarin tegenvallende reclame-inkomsten voor € 40 miljoen zijn gecompenseerd.

(x € 1.000)	
Vastgesteld budget 2019	740.156
Compensatiebudget AMr	40.000
Af: Overige mutaties	725
Verantwoord budget OCW 2019	780.881

Tussen het vastgestelde budget en het daadwerkelijke in 2019 in de jaarrekeningen opgenomen budget is een verschil van € 0,7 miljoen zichtbaar. Voornaamste oorzaak betreft een vergoeding voor reorganisatiekosten ad € 0,77 miljoen, die vanuit OCW rechtstreeks aan de NTR is verstrekt. In het exploitatieoverzicht is een budget van € 780,9 miljoen verantwoord.

Garantie

De NPO-organisatie verdeelt de budgetten over de omroepen. De wijze van toekenning verschilt per platform (Video, Audio en organisatiekosten). De toekenning van de lineaire televisiebudgetten verloopt via de zogenoemde Geld-Op-Schema-systematiek (GOS), waarbij omroepen budget toegekend krijgen in het jaar waarin de uitzending heeft plaatsgevonden. De vergoeding voor de organisatiekosten is een vast percentage van het mediabudget (in 2019 15,8625% van het fictieve 100%-budget²). Deze vergoeding maakt volledig deel uit van het garantiebudget. In overeenstemming met artikel 2.149 en 2.150 van de Mediawet bedraagt het garantiebudget voor de omroepverenigingen 50% en voor de taakomroepen 70%. Het restant wordt ingezet ter versterking van het media-aanbod.

De garantiebudgetten komen uit de € 740 miljoen die door OCW is toegekend. Het compensatiebudget ad € 40 miljoen uit de AMr wordt via de NPO-organisatie aan omroepen toegekend (zie paragraaf 2.2 Omroepbrede Middelen).

Zoals onderstaande tabel aantoont, is in 2019 aan alle omroepen minimaal het garantiebudget toegekend.

(x € 1.000)	Garantiebudget	Realisatie (OCW-budget)	Vershil € Realisatie - garantiebudget
AVROTROS	41.680	91.203	49.523
BNNVARA	41.680	84.273	42.592
KRO-NCRV	41.680	70.832	29.152
EO	20.840	30.312	9.472
MAX	20.840	30.486	9.646
VPRO	20.840	34.945	14.105
HUMAN	3.126	4.212	1.086
WNL	3.126	9.540	6.414
POWNED	3.126	6.310	3.184
Subtotaal	196.940	362.112	165.173
NOS	111.542	160.603	49.061
NTR	46.933	69.200	22.267
Totaal	355.415	591.915	236.501

2.2 Omroepbrede middelen (OBM)

De NPO-organisatie heeft de mogelijkheid om een deel van het eigen OCW-budget, eigen reserves en omroepbrede middelen (OBM, zoals ontvangen vergoedingen van distributeurs voor de doorgifte van content) beschikbaar te stellen voor de verzorging van media-aanbod.

De totale beschikbaar gestelde OBM is als volgt opgebouwd:

(x € 1.000)	
Beschikbaar gesteld vanuit NPO-organisatie (Model IV pagina 21)	66.577
Programmering NPO-fonds (Model IV pagina 21)	7.285
Compensatiebudget voor programmering	-36.000
Onderhanden werk	8.179
Overige mutaties	-146
Totaal Omroepbrede middelen 2019	45.895

² Berekening fictieve 100% budget omroepverenigingen: garantiebudget/0,5.
Berekening fictieve 100% budget taakomroepen (NOS en NTR): garantiebudget/0,7.

Zoals weergegeven in de exploitatierekening is € 73,9 miljoen (OBM NPO-organisatie ad € 66,6 miljoen en OBM NPO-fonds ad € 7,3 miljoen) ingezet voor de programmering. De NPO-fonds-bijdrage wordt hierin meegenomen, omdat dit voor de NPO-organisatie onderdeel uitmaakt van de omroepbrede middelen en niet van de programmegebonden eigen bijdragen. Het NPO-fonds is ook onderdeel van de NPO-organisatie en vormt geen aparte stichting.

Het compensatiebudget is door de NPO-organisatie ontvangen en wordt via de NPO-organisatie als OBM verstrekt aan de omroepen. In overeenstemming met het plan van aanpak wordt € 36 miljoen ingezet voor de programmering en € 4 miljoen bij de NPO-organisatie (ten behoeve van innovatie en NPO Start). Een deel van de beschikbaar gestelde middelen (€ 8,2 miljoen) heeft betrekking op onderhanden werk (ter beschikking gesteld voor programmering die in 2020 wordt uitgezonden en toegekend). Hier zijn reeds verplichtingen voor aangegaan (zie ook paragraaf 6.2 Vlottende activa).

Het totaal van omroepbrede middelen bedraagt € 46,0 miljoen. Bij het opstellen van de begroting is ingeschat dat aan omroepbrede middelen € 42,2 miljoen ingezet zou kunnen worden voor de programmering. De realisatie ligt € 3,7 miljoen boven begroting. Het verschil tussen de realisatie en de begroting OBM betreft met name de hogere repartitievergoeding (rechten) vanwege de omzetsijging NPO Start Plus. Daarnaast zijn inkomsten van Videma uit eerdere jaren ingezet voor de programmering, waar geen rekening mee was gehouden in de begroting.

2.3 Inzet overgedragen Reserve media-aanbod

Middels een bindende regeling is de door omroepen aan te houden reserve voor media-aanbod door de raad van bestuur gemaximeerd. De omroepen dienen het surplus van deze mediareerves over te dragen aan de NPO-organisatie. Medio 2018 is ingeschat dat ultimo 2018 € 4 miljoen zal worden overgedragen en kan worden ingezet voor het opvangen van de budgetkorting. De daadwerkelijke overdracht is in mei 2019 bekend geworden en bedroeg € 2,3 miljoen (zie pagina 21, exploitatieoverzicht). Het verschil heeft de NPO kunnen opvangen door een hogere inzet van niet-bestede middelen dan verwacht (zie de navolgende paragraaf).

2.4 Inzet beschikbaar gestelde middelen 2018

Om de budgetkorting op te kunnen vangen, is in zowel de Begroting 2020 als het plan van aanpak opgenomen, dat € 13 miljoen zal worden ingezet vanuit niet eerder bestede middelen. Naast de genoemde € 2,5 miljoen van het NPO-fonds, gaat het onder andere om de reservering voor de kwaliteitsimpuls en niet-bestede NPO-brede inkomsten. De daadwerkelijke inzet in 2019 was € 1,7 miljoen hoger vanwege hogere opbrengsten uit omroepbrede middelen die niet waren voorzien. Hierdoor was het mogelijk om de lagere inzet uit ORMA te compenseren.

2.5 Programmegebonden eigen bijdragen

Bij het opstellen van de Begroting 2019 zijn de totale programmegebonden eigen bijdragen (gedefinieerd als bijdragen CoBO-fonds, co-producenten, sponsor-bijdragen en bijdragen overige derden) ingeschat op € 12 miljoen. Bij deze inschatting is geen rekening gehouden met bijdragen van het per 1-1-2017 opgeheven Mediafonds. In de realisatie van € 15,7 miljoen is het Mediafonds opgenomen voor € 2,6 miljoen. Zonder het Mediafonds bedraagt de realisatie € 13,1 miljoen. Daarmee is de 'gecorrigeerde' realisatie 2019 € 1,1 miljoen hoger dan begroot.

2.6 Overige inkomsten neven- en verenigingsactiviteiten

Conform de Mediawet (artikel 2.135, lid 1) moeten alle inkomsten, waaronder de netto resultaten van neven- en/of verenigingsactiviteiten, worden ingezet ten behoeve van de programmering. Deze inkomsten worden verantwoord als overige inkomsten. Conform het HFV dienen deze inkomsten in model IV te worden toegerekend aan televisie, radio of overig media-aanbod. Niet elke omroep heeft deze toerekening gedaan. Een nadere toelichting van de nevenactiviteiten en de bijbehorende clusterindeling is weergegeven in bijlage 2. Voor 2019 was rekening gehouden met € 30 miljoen, de daadwerkelijke realisatie 2019 bedraagt € 28,8 miljoen. Dit is het exploitatieresultaat (voor toerekening eigen bijdragen) van de nevenactiviteiten ad € 25,4 miljoen plus het exploitatieresultaat (voor toerekening eigen bijdragen) van de verenigingsactiviteiten ad € 3,4 miljoen (zie pagina 22, exploitatieoverzicht). De realisatie is € 1 miljoen lager dan begroot. Dit komt vooral door lagere financiële baten van de verenigingsactiviteiten bij met name KRO-NCRV.

2.7 Overige inkomsten NPO-organisatie

De overige inkomsten van de NPO-organisatie hebben met name betrekking op de dienstverlening aan (regionale en landelijke) publieke omroepen op het gebied van specifieke ICT- en administratieve diensten, het softwarematig inpakken van promofilmpjes en de abonnee-inkomsten NPO Start Plus ten behoeve van de kosten voor techniek. Het totaal van de overige inkomsten bedraagt € 11,9 miljoen, wat overeen komt met de opgestelde begroting.

2.8 Exploitatieresultaat

Het resultaat bedraagt afgerond € 2 miljoen negatief, met name vanwege het negatieve exploitatieresultaat van KRO-NCRV. Bij de ingediende begroting 2019 was aangenomen dat het negatieve resultaat € 21,4 miljoen zou bedragen. Het begrote negatief resultaat zou veroorzaakt worden door loon- en prijsstijgingen die in 2019 niet gecompenseerd werden door OCW, frictie- en doorlopende kosten van programma's en organisatiekosten waar op bespaard moest worden vanwege de aangekondigde budgetkorting. Door de aangenomen motie en daarmee de compensatie van € 40 miljoen op de budgetkorting, is het tekort vanwege frictie- en doorlopende kosten op de programmering achterwege gebleven. Wel blijkt dat omroepen en NPO-organisatie in 2019 interne besparingen doorgevoerd hebben om de loon- en prijsindexatie te kunnen opvangen. In totaal is vanaf 2019 structureel € 27 miljoen bezuinigd door het achterwege laten van de indexatie op de organisatie- en programmakosten en structureel € 6 miljoen op de organisatiekosten bij de omroepen en de NPO-organisatie. Daar bovenop wordt vanaf 2020 structureel € 17 miljoen bezuinigd door nogmaals het achterwege laten van de indexatie op de organisatie- en programmakosten.

3. Verantwoording onafhankelijk product

Foto: Frits de Beer

Ieder jaar legt de NPO-organisatie verantwoording af over de totale besteding van de omroepen aan onafhankelijke producties. Om vast te kunnen stellen welk percentage van het OCW-budget van de NPO is besteed aan onafhankelijke producties, wordt de volgende formule gehanteerd:

$$\text{Percentage bestedingen onafhankelijk product: } \frac{\text{Lasten onafhankelijk product}}{\text{Programmabudget}}$$

Lasten onafhankelijk product

De *lasten onafhankelijk product* worden door de omroepen in hun jaarrekening verantwoord, overeenkomstig artikel 2.120 van de Mediawet en artikel 4 van de beleidsregels programmaquota van het CvdM.

Programmabudget

De bepaling van het *programmabudget* is in overeenstemming met artikel 2.116 en 2.121 van de Mediawet, en de instructies van het CvdM volgens de brief van 29 september 2011 "Verantwoording lasten onafhankelijke producties vanaf 2011" (hierna instructiebrief). De minimale bestedingsverplichting bedraagt 16,5 % (artikel 14b Mediabesluit 2008).

Het budget bestemd voor de NPO-organisatie (inclusief CoBO) wordt op basis van artikel 2.116 van de Mediawet uitgesloten van het **programmabudget**. Hoewel het compensatiebudget ad € 40 miljoen geen OCW-budget is conform artikel 2.149 van de Mediawet, betreft dit wel hoofdzakelijk programmabudget en wordt dit daarom meegenomen in de berekening van het onafhankelijke product. Vanuit het

plan van aanpak is € 4 miljoen (ten behoeve van innovatie en NPO Start) ingezet voor NPO-organisatie: dit deel is niet meegenomen als programmabudget.

Media-aanbod over nieuws, sport en spel worden in overeenstemming met artikel 2.121 van de Mediawet buiten beschouwing gelaten. In de instructiebrief uit 2011 is gedefinieerd, dat nieuws en sport, verzorgd door de NOS, en daarmee het gehele budget van de NOS, uitgezonderd is in zowel lasten (teller) als in het programmabudget (noemer). Voor de bepaling van het gehele budget van de NOS wordt het fictieve 100%-budget gehanteerd. Het garantiebudget van de NOS voor 2019 bedraagt € 111,5 miljoen. Het fictieve 100%-budget voor de NOS komt daarmee op € 159,3 miljoen (=garantiebudget/0,7).

Bepaling budget Spel geschiedt op basis van de verstrekkingen van het OCW-budget aan de programma's met CCC 419 en bedraagt € 7,2 miljoen.

Daarnaast bevat de opgave de lasten van uitgezonden programma's. De organisatiekostenvergoeding wordt, conform de instructiebrief 2011, niet in de berekening meegenomen. Uit het overzicht in de bijlage op pagina 21 blijkt een totale organisatiekostenvergoeding van € 99,2 miljoen. De door de NTR opgenomen vergoeding voor reorganisatiekosten is in dit bedrag inbegrepen (zie paragraaf 2.1 vergoedingen OCW en compensatiebudget AMr). Voor de bepaling van het programmabudget wordt deze vergoeding, aangezien het geen vergoeding voor organisatiekosten betreft, buiten beschouwing gelaten. De door NPO-organisatie verstrekte vergoeding voor organisatiekosten is € 98,4 miljoen, inclusief NOS. Omdat het gehele budget van de NOS al in mindering is gebracht, bedragen de totale organisatiekosten exclusief NOS € 73,1 miljoen.

De lasten worden door de omroepen in hun jaarrekening verantwoord en zijn hieronder overgenomen.

(x € 1.000)	Lasten
AVROTROS	40.253
BNNVARA	20.082
EO	8.140
KRO-NCRV	27.561
MAX	9.100
VPRO	9.855
NTR	20.008
WNL	1.740
POWNED	3.728
HUMAN	1.629
Totaal	142.096

Het programmabudget wordt als volgt bepaald:

(x € 1.000)	Bedrag 2019	Toelichting
Beschikbaar OCW-budget	740.156	Conform budgetbrief 2019
NPO-organisatie	-119.884	MW art. 2.116, lid 1, budget NPO-organisatie is uitgezonderd cf art. 2.149, lid 1, sub e.
Compensatiebudget AMr	36.000	Van het compensatiebudget ad € 40 miljoen is € 4 miljoen bestemd voor de ambities van de NPO-organisatie.
OCW-programmabudget	656.272	
Budget NOS	-159.345	MW art. 2.121, nieuws en sport blijven buiten beschouwing, conform instructiebrief CvdM inzake budget NOS
Budget Spel (ccc 419)	-7.232	MW art. 2.121, buiten beschouwing blijft media-aanbod met een spelkarakter, conform instructiebrief CvdM inzake spel met ccc-code 419.
Budget kerkelijke of geestelijke aard ³	0	
OK-vergoeding	-73.116	De toegekende OK-vergoedingen aan omroepverenigingen en NTR
Gecorrigeerd programmabudget	416.579	

Op grond van bovenstaande gegevens bedraagt het percentage bestedingen onafhankelijk product over 2019: $142.096 / 416.579 = 34,1\%$. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de minimale bestedingsverplichting van 16,5%.

³ Tot en met 2015 werd het budget van de zogenaamde '2.42-omroepen' uitgesloten. De huidige omroepen verzorgen levensbeschouwelijke programmering. Het budget voor de contingents (een vast bedrag per stroming) ad € 12 miljoen wordt nu gefinancierd uit omroepbrede middelen (OBM) en niet uit het programmabudget. In de berekening van het percentage is dit bedrag daarom op 0 gezet.

4. FTE ultimo en gemiddeld

Foto: Michel Schnater

FTE-overzicht ultimo 2019 in vergelijking met vorig jaar

FTE ultimo	2019	2018	Vershil 19/18
NPO-organisatie	404	387	17
VPRO	319	295	24
BNNVARA	470	429	41
MAX	99	97	2
EO	329	320	9
HUMAN	34	28	6
WNL	43	47	-4
POWNED	8	10	-2
AVROTROS	398	389	9
NOS	715	714	1
NTR	331	356	-25
KRO-NCRV	450	471	-21
Totaal	3.600	3.543	57

FTE-overzicht gemiddeld 2019 in vergelijking met vorig jaar

FTE gemiddeld	2019	2018	Vershil 19/18
NPO-organisatie	399	378	21
VPRO	310	293	17
BNNVARA	450	434	16
MAX	99	98	1
EO	324	320	4
HUMAN	31	27	4
WNL	45	47	-2
POWNED	9	11	-2
AVROTROS	393	396	-3
NOS	710	721	-11
NTR	339	353	-14
KRO-NCRV	449	469	-20
Totaal	3.558	3.547	11

Uit het vergelijk met 2018 blijkt dat het gemiddeld aantal FTE licht gestegen is (0,3%). De toename bij de NPO-organisatie komt door het invullen van vacatures, waarvan een deel van de werkzaamheden voorheen werd ingevuld door inhuurkrachten. Het personeelsbestand van de VPRO is uitgebreid door de toename van eigen producties. Bij BNNVARA is het aantal medewerkers toegenomen als gevolg van een succesvolle intekening.

5. Programmakosten per domein per platform

Vanaf verslagjaar 2017 is het HFV uitgebreid met het model programmakosten per domein per platform. Ter bepaling van het juiste domein wordt het media-aanbod middels de Crossmediale Content Classificatie (CCC) gegroepeerd (zie bijlage 3). De totale verantwoording van de programmakosten per domein per platform sluit aan met het overzicht op pagina 22.

In het overzicht op pagina 22 bedragen de totale kosten TV € 497,8 miljoen, Radio € 68,2 miljoen en het overig media-aanbod € 50,5 miljoen. De onderverdeling naar de domeinen en zenders/hetten wordt weergegeven in de onderstaande tabellen.

In de begroting zijn bandbreedtes opgenomen per domein. Deze kostenverdeling is een prognose en onder andere gebaseerd op realisatiecijfers uit het verleden.

Ten opzichte van de begroting blijkt dat relatief meer kosten zijn gerealiseerd in het domein Nieuws en opinie. Hoewel in de begroting is gewerkt met bandbreedtes, is de verschuiving niet zichtbaar, maar wordt deze veroorzaakt door relatief lagere kosten binnen het domein Expressie.

Verdeling programmakosten Televisie per domein en zender

(x € 1.000)

	NPO 1	NPO 2	NPO 3	Z@PP(ELIN)	TOTAAL	Percentage	Begroting %
Nieuws en opinie	60.915	49.860	6.453	9.458	126.686	25%	20-23
Sport	62.935	601	9.798	0	73.334	15%	13-16
Samenleving	28.245	32.212	18.305	5.131	83.893	17%	15-18
Kennis	26.357	28.715	15.365	23.207	93.644	19%	17-20
Expressie	37.829	16.643	31.699	21.829	108.000	22%	22-25
Amusement	5.809	16	2.096	4.282	12.203	2%	2-5
Totaal	222.090	128.047	83.716	63.907	497.760	100%	100

Verdeling programmakosten Radio per domein en zender

(x € 1.000)								
	NPO Radio 1	NPO Radio 2	NPO 3FM	NPO Radio 4	NPO Radio 5	TOTAAL	Percentage	Begroting
Nieuws en opinie	26.114	606	3.842	303	606	31.471	46%	46-49
Sport	2.048	0	0	0	0	2.048	3%	1-4
Samenleving	4.541	4.554	1.377	718	3.731	14.921	22%	16-19
Kennis	1.629	212	756	0	0	2.597	4%	2-5
Expressie	1.415	3.106	3.452	7.554	1.409	16.937	25%	24-27
Amusement	0	0	218	0	0	218	0%	0-3
Totaal	35.747	8.478	9.645	8.575	5.746	68.192	100%	100

Ten opzichte van de begroting blijkt dat relatief meer kosten zijn gerealiseerd in het domein Samenleving. Hoewel in de begroting is gewerkt met bandbreedtes, is de verschuiving niet zichtbaar, maar deze wordt veroorzaakt door relatief lagere kosten binnen het domein Nieuws en opinie.

Verdeling programmakosten Overig media-aanbod per domein

(x € 1.000)	
Nieuws en opinie	18.424
Sport	1.026
Samenleving	10.195
Kennis	7.555
Expressie	12.372
Amusement	940
Totaal	50.512

In de begroting zijn de kosten van het overig media-aanbod verdeeld over de hoofdkanalen.

6. Pro forma balans NPO

Foto: Frits de Beer

In deze paragraaf wordt toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen (>10% en groter dan €100.000) uit onderstaande balans. Bij het eigen vermogen wordt tevens de berekening toegepast conform artikel 2.174, tweede lid. Deze geeft namelijk aan dat het totale vermogen niet meer dan 10% van de totale uitgaven mag bedragen. Voor een nadere toelichting op bovengenoemde categorieën wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen van de omroepen en de NPO-organisatie.

Pro forma balans

(x € 1.000)	Toelichting	2019	2018	Verschil € 19/18	Verschil % 19/18
Immateriële vaste activa		256	341	-85	-24,9%
Materiële vaste activa		172.046	178.435	-6.389	-3,6%
Financiële vaste activa	6.1	84.432	75.896	8.536	11,2%
Vlottende activa	6.2	152.066	114.110	37.956	33,3%
Vorderingen	6.3	72.213	62.675	9.538	15,2%
Effecten		0	0	0	0,0%
Liquide middelen	6.4	99.799	143.688	-43.889	-30,5%
Totaal Activa		580.812	575.145	5.667	1,0%
Eigen vermogen	6.5	241.323	236.323	5.000	2,1%
Voorzieningen		30.626	32.298	-1.672	-5,2%
Langlopende schulden	6.6	12.751	23.260	-10.509	-45,2%
Kortlopende schulden	6.6	296.112	283.264	12.848	4,5%
Totaal Passiva		580.812	575.145	5.667	1,0%

6.1 Financiële vaste activa

De toename van de financiële vaste activa van € 8,5 miljoen is zichtbaar bij de overige effecten. De beleggingsportefeuilles worden gewaardeerd tegen de marktwaarde. Ongerealiseerde waardemutaties vinden plaats via de 'Reserve koersverschillen Beleggingen', onderdeel van het eigen vermogen, en mogen niet via de exploitatierekening verlopen om daarmee de volatiliteit van de reserve media-aanbod te beperken. De waarde van de portefeuille van KRO-NCRV is vanwege ongerealiseerde waardemutaties gestegen met € 3,8 miljoen, bij BNNVARA gaat het om een stijging van € 3,1 miljoen en bij AVROTROS om € 1,1 miljoen. Daarnaast is het saldo tussen verkoop en aankoop van beleggingen bij AVROTROS € 0,5 miljoen.

Financiële vaste activa

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
Deelnemingen	665	682	-17
Leningen u/g	100	100	0
Overige effecten	83.667	75.114	8.553
Totaal financiële vaste activa	84.432	75.896	8.536

6.2 Vlottende activa

Tot de vlottende activa behoren het onderhanden werk gereed product (voorraden), overige voorraden en de vooruitbetaling op de voorraden. De voorraden bestaan enerzijds uit programma's die nog niet gereed zijn voor uitzending (onderhanden werk) en anderzijds uit programma's waarvan de productie volledig afgerond is (gereed product). Zoals zichtbaar in onderstaande tabel is het saldo ultimo 2019 ten opzichte van 2018 € 38 miljoen hoger.

Vlottende activa

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod	157.584	118.828	38.756
Overige voorraden	87	102	-15
Vooruitbetaald op voorraden	-5.605	-4.820	-785
Totaal vlottende activa	152.066	114.110	37.956

Bij alle omroepen is een stijging van de voorraad zichtbaar. Zie voor de details per omroep onderstaande tabel.

Vorraden per omroep

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
AVROTROS	40.410	30.962	9.448
BNNVARA	24.941	16.301	8.640
EO	10.932	5.075	5.857
NOS	31.081	25.631	5.450
KRO-NCRV	14.340	10.162	4.178
VPRO	15.654	12.542	3.112
POWNED	875	0	875
MAX	4.727	4.186	541
NTR	12.951	12.564	387
WNL	762	597	165
HUMAN	911	808	103
Totaal	157.584	118.828	38.756

Over het algemeen is een toename zichtbaar als gevolg van de voorproductie van documentaires en dramaserieën. Enkele voorbeelden zijn Vliegende Hollanders (AVROTROS), Hoogvliegers (EO) en In Europa 2 (VPRO). Daarnaast is bij de NOS een toename zichtbaar vanwege vooruitbetaalde rechten voor het WK 2022 en Olympische Spelen 2020 en de productiekosten voor het Eurovisie Songfestival. Voor meer details over deze post wordt verwezen naar de individuele jaarrekeningen van de omroepen.

6.3 Vorderingen

Ultimo 2019 is het saldo van de vorderingen ten opzichte van 2018 gestegen met € 10 miljoen.

Vorderingen

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
Handelsdebiteuren	28.933	29.605	-672
Deelnemingen	455	424	31
Belastingen en premies sociale verzekeringen	98	426	-328
Overige vorderingen	24.396	19.565	4.831
Overlopende activa	18.331	12.655	5.676
Totaal vorderingen	72.213	62.675	9.538

In de post overige vorderingen is, voor zowel 2018 als 2019, bij de NPO-organisatie gecorrigeerd voor de rekening-courant posities tussen omroepen en NPO-organisatie. Deze rekening-courant posities zijn ontstaan als gevolg van extra verstrekt werkkapitaal aan de omroepen. Aan het einde van elk jaar wordt dit (extra) werkkapitaal van de omroepen teruggevorderd en opnieuw beoordeeld of verstrekking van extra werkkapitaal noodzakelijk en haalbaar is.

In vergelijking met 2018 is het saldo van de overige vorderingen met € 4,8 miljoen toegenomen. Echter, AVROTROS heeft in haar jaarrekening een herrubricering van € 4,1 miljoen gedaan tussen de post handelsdebiteuren en overige vorderingen. Zoals beschreven in de algemene toelichting is in dit rapport vastgehouden aan de in de Financiële terugblik 2018 gepresenteerde balans. Het gevolg hiervan is dat geen rekening gehouden is met de door de accountant goedgekeurde herrubricering. In feite is er dus sprake van een toename van handelsdebiteuren van € 3,4 miljoen. Dit heeft met name betrekking op uitstaande facturen bij de NPO-organisatie in verband met te ontvangen distributievergoedingen voor de doorgifte van publieke zenders.

De overlopende activa zijn bij de NPO-organisatie gestegen met € 6 miljoen, met name als gevolg van voorschotten vanuit het NPO-fonds aan de omroepen, die worden verrekend zodra een productie is uitgezonden. Daarnaast is deze post gestegen door een nog te ontvangen schadevergoeding van OCW (€ 0,8 miljoen) voor de NTR.

6.4 Liquide middelen

Ten opzichte van 2018 is het saldo liquide middelen € 44 miljoen gedaald. Deze daling houdt met name verband met de stijging van de voorraadpositie. Ten behoeve van deze stijging heeft de NPO-organisatie (extra) werkkapitaal versterkt aan NOS, NTR, AVROTROS, BNNVARA en PowNed. Voor details wordt verwezen naar de kasstroomoverzichten in de individuele jaarrekeningen.

Liquide middelen per omroep

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
NPO-organisatie	26.924	52.270	-25.346
KRO-NCRV	16.057	25.852	-9.795
EO	5.588	11.441	-5.853
AVROTROS	11.738	14.445	-2.707
VPRO	4.664	6.725	-2.061
NTR	4.487	5.219	-732
HUMAN	1.917	1.992	-75
POWNERD	1.013	964	49
WNL	1.150	1.030	120
BNNVARA	10.896	10.592	304
NOS	6.509	5.990	519
MAX	8.856	7.168	1.688
Totaal liquide middelen	99.799	143.688	-43.889

6.5 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve, herwaarderingsreserve, reserve koersverschillen beleggingen, reserve media-aanbod, overgedragen reserve media-aanbod en overige reserves.

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
Algemene reserve	190.245	190.611	-366
Herwaarderingsreserve materiële vaste activa	424	467	-43
Reserve koersverschillen beleggingen	9.197	2.222	6.975
Overige reserves	6.721	6.650	71
Subtotaal algemene- / verenigingsreserves	206.587	199.950	6.637
Reserve voor media-aanbod	32.699	33.327	-628
Overgedragen reserve media-aanbod	2.037	3.046	-1.009
Subtotaal media-reserves	34.736	36.373	-1.637
Totaal eigen vermogen	241.323	236.323	5.000

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit het verenigingsvermogen van de omroepen en de exploitatiereserve van de NPO-organisatie. Mediawet artikel 2.174a, lid 1, juncto artikel 16a van het Mediabesluit 2008 geeft aan, dat omroepverenigingen hun algemene reserve kunnen opbouwen tot een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen bedrag, namelijk € 750.000. In 2019 hebben BNNVARA, HUMAN en de NPO-organisatie gedoteerd aan de algemene reserve. Zowel WNL als PowNed hebben het negatieve verenigingsresultaat ten laste gebracht van de algemene reserve.

Reserve koersverschillen beleggingen

Ongerealiseerde waardemutaties op beleggingsportefeuilles worden verwerkt via de reserve koersverschillen beleggingen. Om de volatiliteit van de reserve media-aanbod te beperken, mogen ongerealiseerde waardemutaties niet via de exploitatierekening verantwoord worden. Een uitzondering op deze regel is alleen van toepassing als de reserve koersverschillen niet hoog genoeg is om de waardevermindering volledig op te vangen. KRO-NCRV, AVROTROS en BNNVARA hebben

de ongerealiseerde waardemutaties in deze post verwerkt. Daarnaast is door KRO-NCRV € 0,4 miljoen aan gerealiseerde koersverschillen onttrokken.

Reserve voor media-aanbod

De reserve voor media-aanbod bij de omroepen is door de raad van bestuur middels een bindende regeling gemaximeerd⁴. Als door omroepen aangehouden reserves boven dit maximum uitkomen, wordt het surplus gedoteerd aan de overgedragen reserve media-aanbod (ORMA) op de balans bij de NPO-organisatie. De reserve is in 2019 met € 0,6 miljoen afgenomen. Deze afname is met name het gevolg van het negatieve exploitatieresultaat van de KRO-NCRV (- € 1,9 miljoen).

Overgedragen reserve voor media-aanbod

In de jaarrekening van de NPO-organisatie is de mutatie op de ORMA verwerkt. In 2019 is € 3,0 miljoen ingezet voor de programmering, waarvan € 0,7 miljoen uit eerder liquide overgedragen RMA. Vanwege voorgenoemde maximalisering van de RMA is vervolgens ultimo 2019 € 2 miljoen overgedragen (ORMA) aan de raad van bestuur. Per saldo bedraagt de mutatie ten opzichte van 2018 hierdoor € 1,1 miljoen. In de volgende paragraaf is de uitsplitsing per omroep opgenomen.

Realisatie 10%-reservenorm

Op 1 januari 2013 is een nieuwe bepaling in werking getreden over de omvang van het totaal van de gereserveerde gelden voor de Nederlandse Publieke Omroep als geheel. Artikel 2.174, lid 2 Mediawet 2008 bepaalt dat het totaal van de gereserveerde gelden in een kalenderjaar niet meer dan 10% mag bedragen van de uitgaven van de NPO-organisatie en de landelijke publieke media-instellingen. Uitgaven aan verenigingsactiviteiten zijn hiervan uitgezonderd. De reserves van de NPO-organisatie maken eveneens onderdeel uit van de berekening en toepassing van deze zogenoemde 10%-reservenorm.

De NPO-organisatie heeft het totaalbedrag van de reserves en uitgaven berekend aan de hand van de eigen jaarrekening en die van de omroepen. Op basis van de totale uitgaven van de NPO, met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten, is de maximale norm berekend.

⁴ Zie voor nadere toelichting het document 'Bindende regeling Mediareserves' op over.npo.nl.

Totale lasten 10%-reservenorm

(x € 1.000)	Totaal Bedrijfslasten (incl VPB)	Totaal financiële lasten	Verenigings- lasten	Verenigings financiële lasten	Lasten 2019
NOS	169.301	165	0	0	169.466
AVROTROS	147.923	9	-3.839	0	144.093
BNNVARA	106.314	24	-882	0	105.456
KRO-NCRV	115.069	5	-7.633	0	107.441
EO	53.329	1	-5.898	0	47.432
VPRO	57.192	56	-3.192	0	54.056
MAX	45.585	130	-2.602	-65	43.048
NTR	83.423	0	0	0	83.423
POWNED	6.599	7	-128	-2	6.476
WNL	10.644	0	-867	0	9.777
HUMAN	7.797	0	-539	0	7.258
NPO-org	143.604	5	0	0	143.609
Totaal	946.780	403	-25.580	-67	921.536
Norm 10%					92.154

In onderstaand overzicht zijn de omroepreserves, inclusief overgedragen reserve media-aanbod en de exploitatiereserve van de NPO-organisatie die onder de 10%-norm vallen, ultimo 2019 weergegeven.

(x € 1.000)	RMA	ORMA	TOTAAL
NOS	1.663	0	1.663
AVROTROS	4.091	0	4.091
BNNVARA	5.500	144	5.644
KRO-NCRV	3.561	0	3.561
EO	3.212	0	3.212
VPRO	3.548	0	3.548
MAX	4.000	1.752	5.752
NTR	6.491	0	6.491
POWNED	31	0	31
WNL	102	0	103
HUMAN	500	141	642
Subtotaal	32.699	2.037	34.738
Reserve NPO-organisatie ⁵			47492
Totaal			82.230

⁵ Exclusief ORMA.

Voor 2019 bedragen de totale uitgaven van de NPO € 922 miljoen, waarmee de 10%-norm uitkomt op € 92,2 miljoen. Het totaal van de aangehouden reserves is € 82,2 miljoen. Rekening houdend met de norm kan geconcludeerd worden, dat het totaal van de gereserveerde gelden niet boven de norm van 10% uitkomt.

6.6 Langlopende schulden en kortlopende schulden

Het saldo van de langlopende schulden is ten opzichte van 2018 gedaald, terwijl het saldo van de kortlopende schulden toegenomen is.

(x € 1.000)	2019	2018	Vershil € 19/18
Langlopende schulden	12.751	23.260	-10.509
Kortlopende schulden	296.112	283.264	12.848

De daling van de langlopende schulden houdt verband met het aflossen van de langlopende onderhandse lening welke door OCW aan de NTR was verstrekt. Deze lening is verstrekt ter voorfinanciering van programma's waar een uitzendinggarantie van de NPO aan ten grondslag lag. Deze voorfinanciering is ultimo 2019 overgenomen door de NPO. Derhalve is de lening van het ministerie van OCW van € 8,8 miljoen ultimo 2019 door de NTR afgelost. Daarnaast is door de NOS, BNNVARA en de VPRO afgelost op bij kredietinstellingen uitstaande schulden.

Net als de vorderingen zijn de kortlopende schulden voor zowel 2018 als 2019 bij de omroepen gecorrigeerd voor de rekening-courant posities met de NPO-organisatie. Deze rekening-courant posities zijn ontstaan als gevolg van extra verstrekt werkkapitaal aan de omroepen. Aan het einde van elk jaar wordt dit (extra) werkkapitaal van de omroepen teruggevorderd en opnieuw beoordeeld of verstrekking van extra werkkapitaal noodzakelijk en haalbaar is.

De toename van de kortlopende schulden is het grootst bij de NPO-organisatie (€ 17,2 miljoen). De belangrijkste oorzaak is de toename van de overlopende passiva media-aanbod met betrekking tot lopende producties, waarvoor een bijdrage vanuit het NPO-fonds is toegezegd c.q. verplichtingen voor worden aangegaan. Daarnaast zijn verplichtingen aangegaan voor evenementen die in 2020 zouden gaan plaatsvinden (Olympische Zomer Spelen en EK voetbal), die deels gefinancierd worden uit het budget 2019.

NPO Financiële Terugblik 2019

Bijlagen

Bijlage 1:

Pro forma exploitatieoverzicht NPO

Model IV Exploitatierkening volgens categoriale indeling

(x € 1.000)	Radio	Televisie	Overig media- aanbod	Neven- activiteiten	Verenigings- activiteiten	Organisatie- kosten	NPO-org	BVN/CoBO	Totaal 2019
Baten									
Vergoedingen OCW	60.349	404.008	29.167	-	-	99.169	178.321	9.867	780.881
Omroepbrede Middelen	3.227	50.585	10.128	-	-	784	-66.577	1.741	-112
Inzet overgedragen Reserve media-aanbod	-	2.229	35	-	-	-	-	-	2.264
Subtotaal media-aanbod	63.576	456.821	39.330	-	-	99.954	111.744	11.608	783.032
Programma gebonden eigen bijdragen NPO-fonds	186	6.877	365	-	-	-	-7.285	-	143
Programma gebonden eigen bijdragen overig	739	14.421	400	-	-	110	-	-	15.670
Subtotaal programmagebonden eigen bijdragen	925	21.298	765	-	-	110	-7.285	-	15.813
Opbrengst programmabladen	-	-	-	73.186	-	-	-	-	73.186
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	-	-	14.636	-	-	456	-	15.092
Opbrengst verenigings- activiteiten	-	-	-	-	28.926	-	-	-	28.926
Overige bedrijfsopbrengsten	-	3	-	28	31	500	57.315	-	57.877
Barteringbaten	-	130	-	1.929	66	-	-	-	2.125
Subtotaal overige bedrijfsopbrengsten	-	133	-	89.779	29.023	500	57.771	-	177.206
Som der bedrijfsopbrengsten	64.501	478.252	40.095	89.779	29.023	100.564	162.230	11.608	976.052

Model IV Exploitatierkening volgens categoriale indeling (vervolg)

(x € 1.000)	Radio	Televisie	Overig media- aanbod	Neven- activiteiten	Verenigings- activiteiten	Organisatie- kosten	NPO-org	BVN/CoBO	Totaal 2019
Lasten									
Verstrekkingszendingen	-	-	-	-	-	-	21.379	-	21.379
Lonen en salarissen	33.119	85.262	21.122	12.199	4.324	40.449	27.498	-	223.973
Sociale lasten	8.596	22.694	5.515	3.490	1.005	10.120	6.584	-	58.004
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	438	3.141	154	1.234	215	9.066	7.157	-	21.404
Bijzondere waardeverminderingen van vlottende activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Directe productiekosten	25.624	384.791	23.203	36.717	9.302	1.735	70.106	11.608	563.086
Overige bedrijfslasten	415	1.859	518	6.906	8.336	38.660	32.155	-	88.848
Toerekening organisatiekosten	-	-142	-	3.662	2.333	-5.853	-	-	-
Barteringslasten	-	155	-	1.945	66	-	-	-	2.166
Som der bedrijfslasten	68.192	497.760	50.512	66.153	25.580	94.177	164.879	11.608	978.861
Bedrijfsresultaat	-3.691	-19.508	-10.417	23.626	3.443	6.387	-2.649	-	-2.809
Financiële baten en lasten	-24	-278	-12	1.822	-64	478	-182	-	1.740
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	-3.715	-19.786	-10.429	25.448	3.379	6.865	-2.831	-	-1.069
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	1.229	13.309	3.849	-18.208	-1.176	997	-	-	-
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-2.486	-6.477	-6.580	7.240	2.203	7.862	-2.831	-	-1.069
Vennootschapsbelasting	-	-13	-	-716	-	-74	-104	-	-907
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-12	-253	-20	-	-	-1.752	2.037	-	-
Exploitatieresultaat na overdracht	-2.498	-6.743	-6.600	6.524	2.203	6.036	-897	-	-1.975

Bijlage 2:

Indeling clusters nevenactiviteiten

In de individuele jaarrekeningen leggen de omroepen volgens de door het Commissariaat van de Media opgestelde clusterindeling⁶ verantwoording af over hun nevenactiviteiten. De diverse uit te voeren activiteiten zijn gebundeld in de volgende clusters:

Cluster	Activiteit
1	Exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht
2	Verhuren van personeel of middelen aan derden
3	Eenmalig en/of met regelmaat uitgeven en verkopen van (programma)bladen, tijdschriften, magazines of producten die daarmee naar hun aard vergelijkbaar zijn
4	(Laten) Verkopen van producten of diensten van derden
5	Het houden van een webwinkel
6	Oprichten van, of een >20% deelnemen in, een entiteit
7	Op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten

⁶ Zie voor uitgebreidere toelichting beleidsregels nevenactiviteiten, gepubliceerd op de website van het Commissariaat voor de Media.

Bijlage 3:

Indeling CCC-codes naar domein⁷

Domein	CCC-code	CCC-omschrijving
Nieuws en Opinie	111	nieuws(berichtgeving)
Nieuws en Opinie	112	actualiteiten
Nieuws en Opinie	121	actuele meningsvorming
Nieuws en Opinie	122	meningsvorming
Nieuws en Opinie	129	opiniërend (R)
Sport	210	actuele sportinformatie
Sport	230	sportreportage
Samenleving	131	religie
Samenleving	141	human interest
Samenleving	142	human actua
Samenleving	143	human culture
Samenleving	181	informatief magazine (R)
Samenleving	220	overige sportinformatie
Kennis	151	educatie
Kennis	152	service
Kennis	153	factual
Kennis	311	Nederlandse educatieve fictie

(R) = Radio

Domein	CCC-code	CCC-omschrijving
Kennis	321	buitenlandse educatieve fictie
Kennis	411	educatieve quiz
Expressie	132	kunstinformatie
Expressie	133	muziek-informatie
Expressie	319	Nederlandse overige fictie
Expressie	329	buitenlandse overige fictie
Expressie	412	artistieke spel & quiz
Expressie	441	cabaret/kleinkunst
Expressie	442	satire
Expressie	510	populaire muziek
Expressie	520	klassieke muziek
Expressie	530	overige muziek
Expressie	580	gemengde muziek (R)
Amusement	419	overige spel & quiz
Amusement	420	human entertainment
Amusement	430	overig amusement
Amusement	431	amuserend magazine (R)

⁷ Zie voor nadere toelichting het document 'Crossmediale Content Classificatie (CCC), Informatie, Cultuur, Educatie en Amusement (ICEA) en wegingscriteria - versie nov 2017' op over.npo.nl.

Colofon

Juni 2020

Redactie
NPO-organisatie

Productie en vormgeving
Report Company

Fotocredits
ANP, Frits de Beer, Willem-Jan de Bruin, Michel Schnater

De NPO-organisatie heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de foto's volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te doen gelden, kunnen zich wenden tot de redactie van deze Financiële Terugblik. Drukfouten voorbehouden.

**nederlandse
publieke
omroep**